

**UCHWAŁA NR XXII/158/2026
RADY MIEJSKIEJ W STANISŁAWOWIE**

z dnia 26 stycznia 2026 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.), Rada Miejska w Stanisławowie uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stanisławowa.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z mocą wsteczną od 1 stycznia 2026r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Zygmunt Ochman

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2026 – 2029**

STANISŁAWÓW 2026 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Podstawy prawne	4
3. Diagnoza problemu uzależnień w gminie Stanisławów	4
3.1. Sytuacja demograficzna	4
3.2 Czynniki sprzyjające uzależnieniom.....	5
3.2.1 Sytuacja materialna	5
3.2.2 Bezrobocie	5
3.2.3 Przemoc domowa	6
3.3. Dostępność napojów alkoholowych	7
3.4. Spożywanie napojów alkoholowych oraz używanie narkotyków przez mieszkańców gminy Stanisławów na podstawie raportów z badań społecznych.....	7
3.4.1 Badanie dzieci i młodzieży na terenie gminy Stanisławów	8
3.4.2 Badanie dorosłych mieszkańców na terenie gminy Stanisławów	9
3.4.3 Badanie sprzedawców na terenie gminy Stanisławów	11
3.5. Naruszenia prawa przez osoby nietrzeźwe.....	11
3.6 Działalność i zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady wynagradzania członków Komisji.....	12
4. Instytucjonalne zasoby gminy Stanisławów w zakresie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnienia	13
5. Rekomendowane działania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom.....	14
6. Cele i zadania Programu.....	14
7. Adresaci i realizatorzy Programu.....	19
8. Finansowanie Programu.....	19
9. Monitoring i ewaluacja.....	19

1. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029, w dalszej części zwany Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków poprzez rozwój systemu przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym.

Nadrzędnymi aktami prawnymi, które regulują kwestie prawne związane z alkoholem i narkotykami są dwie ustawy: ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Na mocy przedmiotowych ustaw rada gminy uchwała gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Ustawodawca dokładnie określił kierunki w jakich powinny być podejmowane działania wobec problemów związanych z uzależnieniami, wskazał zadania z tego zakresu, źródła ich finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację. Zadania te obejmują m.in.:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

Realizacja w/w zadań jest prowadzona w postaci uchwalanego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 w swej konstrukcji merytorycznej jest zgodny z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stanisławów na lata 2022 – 2029. W Programie uwzględnione zostały rekomendacje i priorytety dotyczące realizowania i finansowania gminnych programów wskazane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

2. Podstawy prawne

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 r. poz. 1673);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642);

3. Diagnoza problemu uzależnień w gminie Stanisławów

Dane dotyczące diagnozy problemu uzależnień w gminie Stanisławów zostały opracowane na podstawie raportu z badań ankietowych dotyczących problemu uzależnień oraz używania substancji psychoaktywnych wśród uczniów klas VI – VIII ze wszystkich trzech szkół gminy Stanisławów, a także raportu z badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy oraz sprzedawców napojów alkoholowych, które swoim zakresem obejmowały używanie substancji psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne oraz postawy i potrzeby.

Ponadto pozyskano informacje od:

- Komisariatu Policji w Stanisławowie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie,
- Zespołu Interdyscyplinarnego w Stanisławowie,
- Urzędu Miasta i Gminy Stanisławów,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim.

3.1. Sytuacja demograficzna

Gmina Stanisławów jest gminą miejsko – wiejską liczącą 6828 mieszkańców, z czego 50,32 % stanowią kobiety, a 49,68 % mężczyźni. Struktura demograficzna przedstawia się następująco:

- osoby w wieku produkcyjnym stanowią 59,48 % ogółu populacji i są dominującą grupą wiekową,
- osoby w wieku poprodukcyjnym to 18,09 % ogółu mieszkańców
- osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 22,43 % ogółu mieszkańców.

Z danych statystycznych pozyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Stanisławów wynika, że na przestrzeni lat 2023 - 2025 liczba ludności w gminie wzrasta. Maleje liczba osób w wieku produkcyjnym oraz liczba urodzeń, wzrasta zaś liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela nr 1. Stan ludności w gminie Stanisławów

Rok:	2023	2024	2025
Liczba ludności	6809	6811	6828
- w tym kobiety:	3440	3438	3436
- w tym mężczyźni:	3369	3373	3392
Ludność w wieku:			
-przedprodukcyjnym	1472	1459	1532
-produkcyjnym	4142	4145	4061
-poprodukcyjnym	1195	1207	1235
Urodzenia żywe	63	62	61
Zgony	72	74	73
<u>Przyrost naturalny</u>	-9	-12	-12

Źródło: Dane statystyczne Urzędu Miasta i Gminy Stanisławów

3.2 Czynniki sprzyjające uzależnieniom

3.2.1 Sytuacja materialna

Osoby uzależnione dosyć często charakteryzują się niezaradnością życiową, niskimi umiejętnościami prowadzenia gospodarstwa domowego oraz niskimi kompetencjami opiekuńczo - wychowawczymi. Kluczowe jest minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom, spowodowanym występowaniem w rodzinie problemu alkoholowego, narkotykowego poprzez objęcie tych rodzin kompleksową pomocą o charakterze profilaktycznym i naprawczym. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie wynika, że w 2024 z pomocy materialnej Ośrodka korzystało 155 osób zaś w 2025 r. 153 osoby. Z powodu alkoholizmu w roku 2024 objęto pomocą 16 rodzin, a w roku 2025 8 rodzin. Z powodu uzależnienia od narkotyków w roku 2024 objęto pomocą 3 rodziny, a w roku 2025 4 rodziny.

3.2.2 Bezrobocie

Poczucie bezpieczeństwa i stabilizacja każdej rodziny zależy przede wszystkim od pozycji na rynku pracy dorosłych jej członków oraz od warunków materialnych tej rodziny. Z danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim wynika, że stopa bezrobocia spadła w roku 2024 po czym w 2025 roku wzrosła. Wśród osób zarejestrowanych w PUP największą grupę stanowią osoby krótkotrwale bezrobotne tj. pozostające bez pracy przez okres do 6 miesięcy. Nawet krótki okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem, może stanowić ryzyko zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego, sprzyjać uzależnieniom co w konsekwencji może prowadzić do osłabienia funkcji rodziny. Zaburzona funkcjonalność rodziny w sposób szczególnie naraża dzieci na poszukiwanie alternatywnych, w tym destrukcyjnych form aktywności, związanych ze spożywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Problem bezrobocia mieszkańców gminy Stanisławów obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 2. Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Stanisławów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mińsku Mazowieckim w latach 2023 - 2025.

Rok:	2023	2024	2025
Stopa bezrobocia	4,5%	4,2 %	4,7%
Bezrobotni ogółem	97	89	111
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	29	23	24
Wykształcenie			
Wyższe	14	12	13

Srednie	42	32	45
Zawodowe	21	20	31
Gimnazjalne i poniżej	20	25	22
Płeć			
Kobiety	52	40	48
Mężczyźni	45	49	63
Wiek			
Do 25 r. ż.	13	10	24
Od 25 do 54 r. ż.	68	59	67
Powyżej 54 r. ż.	16	20	20
Czas pozostawania bez pracy			
Do 6 miesięcy	42	48	60
Od 6 do 12 miesięcy	12	10	17
Powyżej 12 miesięcy	43	31	34
Długotrwale bezrobotne	49	40	39
Oferty pracy			
Liczba ofert pracy	26	26	25
Liczba podjęć pracy	10	10	8

Źródło: Dane Statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim.

Tabela nr 3. Formy aktywizacji bezrobotnych mieszkańców gminy Stanisławów.

Rok:	2023	2024	2025
Staże zawodowe	3	9	9
Szkolenia	1	2	1
Prace interwencyjne	8	7	3
Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej	1	5	1

Źródło: Dane Statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim

3.2.3 Przemoc domowa

Na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Stanisławów został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku zespół interdyscyplinarny stanowi istotny element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania zespołu oparte są na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb. Jego zadaniem jest m.in. integrowanie działań instytucji lokalnych i zwiększenie efektywności podejmowanych działań interwencyjnych i pomocowych w momencie zaistniałego problemu.

Zadaniem Zespołu w szczególności jest:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;

- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.

Zjawisko przemocy domowej często wiąże się z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Wg danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Stanisławowie większość sprawców przemocy domowej nadużywa alkoholu. Wzrasta liczba sprawców z uzależnieniem krzyżowym tj. alkohol i narkotyki.

Tabela nr 4. Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego w Stanisławowie w okresie 2023 – 2025

Rok:	2023	2024	2025
Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”	23	27	20
Liczba sprawców przemocy domowej	21	24	19
Liczba sprawców przemocy domowej borykających się z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w tym:	14	16	14
od alkoholu	14	16	14
od narkotyków	3	2	3
Liczba ofiar przemocy domowej:	39	50	35
w tym dzieci:	17	19	15
Liczba dzieci zabezpieczonych przed przemocą domową w pieczy zastępczej/placówce opiekuńczo - wychowawczej	1	6	1

Zródło: Dane Statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego w Stanisławowie

3.3. Dostępność napojów alkoholowych

Na terenie gminy Stanisławów funkcjonuje 14 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), oraz przepisy prawa miejscowego tj. Uchwała Nr XXXVIII/307/2018 Rady Gminy Stanisławów z dnia 23 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Stanisławów oraz zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Stanisławów, opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego w dniu 3 września 2018 r. pod pozycją 8354. Prawidłowość korzystania z zezwoleń sprawdzana jest poprzez kontrole punktów sprzedaży prowadzone przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie.

3.4. Spożywanie napojów alkoholowych oraz używanie narkotyków przez mieszkańców gminy Stanisławów na podstawie raportów z badań społecznych

W miesiącach październik - grudzień 2025 roku przeprowadzone zostały badania, w których łącznie wzięło udział 323 osoby (142 mieszkańców, 170 uczniów z trzech szkół podstawowych oraz 11 sprzedawców napojów alkoholowych). Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk.

3.4.1 Badanie dzieci i młodzieży na terenie gminy Stanisławów

W badaniu wzięło udział 170 uczniów klas VI – VIII szkół podstawowych z terenu gminy Stanisławów z czego 52,4% badanych stanowili chłopcy, a 47,6% dziewczynki. Największy odsetek to uczniowie kl. VII - 41,2%, uczniowie kl. VI - 31,2% zaś uczniowie kl. VIII to 26,6% ogółu badanych.

Na pytanie „Czy kiedykolwiek piłeś(-aś) alkohol?” 84,1% badanych odpowiedziało, że nie zaś 15,9% udzieliło twierdzącej odpowiedzi. 37% nie pamięta wieku w jakim po raz pierwszy spróbowało alkoholu, 29,6% podało, że przed 10 rokiem życia, 22,2% w wieku 13-14 lat, a 11,2% w wieku 11-12 lat. Na pytanie „Kto poczęstował Cię alkoholem?” 22,2% badanych podało, że rodzice i ten sam odsetek wskazał rówieśników, 14,8% podało dalszych krewnych. Powodem dla którego sięgnęli po alkohol dla 71,4% była ciekawość, a 7,1% podało presję rówieśników. 57,1% badanych, którzy podali, że spożyło alkohol poza tym razem, nie spożyło więcej alkoholu, 21,4% z nich pije go częściej niż raz w miesiącu, po 3,6% otrzymały odpowiedzi „rzadziej niż raz w miesiącu” oraz „częściej niż raz na pół roku”.

Na pytanie „Czy paliłeś(-aś) kiedykolwiek papierosa lub e-papierosa?” 88,1% uczniów odpowiedziało, że nie zaś 11,9% odpowiedziało twierdząco przy czym 63,6% z nich obecnie nie pali papierosów, 18,2% pali codziennie, 13,6% okazjonalnie, a 4,5% kilka razy w tygodniu. Do palenia 45,5% nakłoniła ciekawość, 13,6% wskazało presję rówieśniczą, a 9,1% problemy w domu lub w szkole.

Uczniowie zapytani „Czy kiedykolwiek miałeś(-aś) kontakt z narkotykami lub dopalaczami?” odpowiedzieli w 97,8%, że nie oraz 2,2% odpowiedziało twierdząco podając za powód ciekawość.

Badanych zapytano także o uzależnienia behawioralne. Na pytanie „Ile godzin dziennie spędzasz średnio przed ekranem (telefon, komputer, konsola, tablet)?” 50,3% uczniów odpowiedziało, że 2-4 godziny, 19,5% 5-7 godzin, 15,7% mniej niż 2 godziny, 14,6% ponad 7 godzin. Na pytanie „Czy zdarza się, że czujesz złość lub niepokój, gdy nie możesz korzystać z telefonu lub Internetu?” 38,4% badanych odpowiedziało „nigdy” zaś 61,6% podało, że czasem tak jest. 39,5% badanych podaje, że kilka razy w tygodniu gra w gry komputerowe/na telefonie, 36,8% gra codziennie, 20% rzadko, a 3,8% w ogóle nie gra. 11,9% badanych odpowiedziało, że przez gry ma problemy ze snem, nauką lub obowiązkami domowymi.

Na pytanie „Czy znasz osoby w swoim wieku, które Twoim zdaniem są uzależnione?” 53% badanych udzieliło twierdzącej odpowiedzi wskazując 78% na uzależnienie od urządzeń elektronicznych, internetu, 45% od papierosów, 23,9% od alkoholu oraz 9,2% od narkotyków.

Zaledwie 10,7% badanych często rozmawia z rodzicami o zagrożeniach związanych z używkami. 58,5% robi to rzadko, a 30,7% nigdy. Zapytani o dostępność używek (alkoholu, papierosów, e-papierosów, narkotyków) w swojej okolicy 46,6% badanych nie ma wiedzy w tym zakresie, 25,4% uważa, że „raczej łatwo”, 16,6% podało „bardzo łatwo dostępne”, a 11,2% ocenia, że „raczej trudno”.

Zapytani co mogłoby pomóc młodym ludziom unikać uzależnień 46,8 % odpowiedzi stanowiło więcej zajęć sportowych i pozaszkolnych, 44,4% otwarte rozmowy z rodzicami, 39,5% pomoc psychologa lub pedagoga, 37,6% więcej informacji o skutkach uzależnień. Zapytani o swoją ocenę skali problemów z używkami wśród uczniów w szkole lub miejscowości 33,7% podało, że nie wie, 25,9% wskazało, że niewielka, 21% podało, że duża, a 12,7%, że bardzo duża.

3.4.2 Badanie dorosłych mieszkańców na terenie gminy Stanisławów

W badaniu udział wzięło 142 dorosłych mieszkańców gminy Stanisławów - 71,6% stanowiły kobiety, a 35,9% mężczyźni. 38,4% badanych to osoby w wieku 36-45 lat, 23,2% to osoby w wieku powyżej 60 roku życia, 21,4% w wieku 46-60, 13,4% w wieku 26-35 oraz 7,1% w wieku 18-25. 57,1% badanych to osoby z wyższym wykształceniem, 33,9% ze średnim, 6,3% z zawodowym, a 2,7% podstawowym. 71,4% to osoby pracujące, 21,4% emeryci, 5,4% bezrobotni, a 1,8% badanych to studenci.

Badani zapytani zostali o używanie substancji psychoaktywnych – alkohol, narkotyki i papierosy. 58,9% z nich odpowiedziało, że spożywa alkohol, z czego 60,6% podało, że robi to sporadycznie, 33,3% kilka razy w miesiącu, 3% kilka razy w tygodniu oraz 3% spożywa go codziennie. Zapytani jakie napoje alkoholowe wybierają najczęściej podali 50% wino, 45,5% piwo oraz 43,9% mocne alkohole. 87,9% badanych ocenia, że nie nadużywa alkoholu, 7,6% podało, że nadużywa zaś 4,5% wskazało, że trudno powiedzieć. 57,6% badanych na przestrzeni minionych 12 miesięcy nie wprowadziło się w stan upojenia alkoholowego. 27,3% dostrzega negatywny wpływ alkoholu na swoje życie zdrowie, relacje i pracę, 16,7% otrzymuje sygnały z otoczenia o tym, że za dużo pije. Większość badanych tj. 56,3% podało, że w swoim otoczeniu ma osoby nadużywające alkoholu. Na pytanie „*Jak często dostrzega Pan/Pani nadużywanie alkoholu w swoim środowisku?*” 40,2% odpowiedziało, że często, 49,2% rzadko oraz 13,4% bardzo często. 17 % badanych ocenia, że w środowisku występuje presja społeczna dotycząca picia alkoholu.

Badani zapytani o palenie papierosów, e-papierosów lub innych produktów nikotynowych w znacznej większości tj. 82,1% podało, że nie pali, 9% pali codziennie, a 8,9% robi to okazjonalnie. 25% palących próbowało bezskutecznie rzucić palenie.

Zapytani o używanie narkotyków 11,6% badanych podało, że zażywało te środki. Najczęściej była to marihuana/haszysz - 92,3%, amfetamina/metamfetamina - 23,3% odpowiedzi, 15,4 % - kokaina i dopalacze oraz 7,7% LSD/halucynogeny. Obecnie 7,7% zażywa te substancje kilka razy w miesiącu oraz 7,7% robi to sporadycznie. Jako powód zażycia podali ciekawość – 69,2% oraz dla zabawy – 30,8%. W swoim otoczeniu osoby posiadające problem z narkotykami ma 11,6% badanych. 19,6% ocenia, że narkotyki w jego okolicy są łatwo dostępne.

Osoby badane w znacznej większości podały, że nie posiadają uzależnień – 87,4%. 7,1% podaje, że raczej nie, 4,5% raczej tak oraz 1% utożsamia się z tym problemem podając uzależnienie behawioralne, papierosy i alkohol.

Pytając o uzależnienia behawioralne ustalono, że 33% badanych ocenia, że zbyt dużo czasu spędza w internecie/mediach społecznościowych, 10,7% na oglądaniu filmów, seriali, 8,9% na grach komputerowych/telefonicznych, 3,6% na zakupach. Silną potrzebę wykonywania powyższych czynności mimo odczuwania ich negatywnych skutków jak zaniedbywanie obowiązków, brak snu, problemy finansowe wskazało 14,3%. 9,8 % badanych podało, że zdarzało im się podejmować zachowania ryzykowne jak np. hazard.

Na pytanie „*Czy uważa Pan/Pani, że w gminie Stanisławów problem uzależnień jest poważny?*” 42,7 % badanych odpowiedziało, że raczej tak, 26,4% raczej nie, 23,6% uważa, że tak, a 7,3%, że nie. 93,6% badanych twierdzi, że spotkało się na terenie gminy Stanisławów ze zjawiskiem nietrzeźwości w miejscach publicznych, 26,4% z nietrzeźwością kierowców, 12,7% ze sprzedażą alkoholu osobom nieletnim oraz 4,5% z piciem alkoholu przez kobiety w ciąży. 82,7% ma wiedzę gdzie uzyskać pomoc w problemie uzależnienia. 32,7% badanych ocenia, że w gminie Stanisławów dostępna jest wystarczająca pomoc dla osób uzależnionych, 13,6% uważa, że niewystarczająca, a 53,6% podało, że nie wie. Na pytanie otwarte „Czy Pana/Pani zdaniem gmina powinna prowadzić

więcej działań profilaktycznych. Jeśli tak to jakie?” podano następujące odpowiedzi: „spotkania ze specjalistami (...) warsztaty edukacyjne (...) grupy wsparcia dla rodzin (...) permanentne, dostępne i wspierające (...) jest dobra organizacja pracownicy GOPS udzielają praktycznych i fachowych porad (...) grupy wsparcia (...) dużo ciekawych i różnorodnych zajęć dla dzieci i młodzieży (...) uważam, że nasza gmina prowadzi wystarczające działania (...) więcej zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (...) rozmowy z psychologiem, większy nadzór nad rodzinami gdzie jest uzależnienie od alkoholu, objęcie opieką osób które są uzależnione od alkoholu (...) szkolenia, wykłady dla młodzieży w szkołach (...) np. na dożynkach brak piwa. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym nie tylko poprzez przekazanie pieniędzy (...) prohibicja (...) większa dostępność terapeutów (...) zajęcia pracowników GOPS i GOK z dziećmi i młodzieżą, zapraszanie zewnętrznych instruktorów do szkół (...) działania uświadamiające z jakiego powodu się pije lub zażywa narkotyki (...) warsztaty z terapeutą (...) ograniczyć ilość miejsc sprzedaży alkoholu, bo jest ich bardzo dużo i jest wyeksponowany w sklepach jak artykuł pierwszej potrzeby/małpki/, pomoc terapeutyczna rodzinom, gdzie jest problem alkoholowy, ochrona dzieci, bardzo szeroko pojęta (...) głównie w szkołach, uświadomienie dzieciom klas starszych istniejących zagrożeń (...) wykłady w szkole dla młodzieży z osobami które były uzależnione (...) ograniczenie sprzedaży alkoholu (...) nocna prohibicja, kontrole policji w rejonach spożywania alkoholu i handlu narkotykami (...) prowadzenie spotkań, zajęć dodatkowych w szkołach, świetlicach wiejskich (...) kampanie informacyjne (...) jest wystarczająco (...) przede wszystkim nocna prohibicja, to co dzieje się na rynku w Stanisławowie w trakcie weekendu w godzinach nocnych jest nieakceptowalne. Po pierwsze strach poruszać się po tamtej okolicy w nocy, kolejną sprawą jest hałas, widać też problem ze śmieciami które mimo koszy na każdym rogu lądują gdziekolwiek (...) docierać do uczniów szkół nie tylko poprzez pogadanki, które są za zwyczaj nudne, ale może przez ogłoszenie konkursów z fajnymi nagrodami pt. jak spędzać czas bez używek (...) gmina powinna mocniej reagować na osoby nietrzeźwe notorycznie przesiadujące na terenie parku/ryнку, można ograniczyć ich liczbę na przykład przez wprowadzenie zakazu nocnej sprzedaży alkoholu, ponieważ ze względu na jego tak łatwą dostępność okolice rynku są wieczorami miejscem wręcz niebezpiecznym (...) pomóc znaleźć pracę, aby osoba taka widziała sens życia poza uzależnieniem (...) uświadamianie i informacja o skutkach picia alkoholu i używania narkotyków (...) rozmowy z psychologiem (...) edukacja młodzieży (...) Tak, warsztaty - mogą być dość brutalne, aby pokazać skutki uzależnień, kierowanie do placówek specjalistycznych na leczenie, organizowanie różnych form aktywności dla młodych, które byłyby alternatywą dla czasu spędzanego z alkoholem czy internetem (...) większe wsparcie i edukacja dla osób współuzależnionych (...) edukacja, edukacja, edukacja (...) spotkania z terapeutą (...) tak, w szkołach, w kościołach, w prasie lokalnej (...) tak koła gospodyń mogą prowadzić takie akcje pokazując zły wpływ picia alkoholu a nie tylko gotować (...) zajęcia dla dzieci i młodzieży (...) profilaktyka, zapobieganie, wśród dzieci i młodzieży”.

Jako najważniejsze formy pomocy badani podali: spotkania z terapeutą 60% odpowiedzi, kierowanie do poradni uzależnień 47,3%, warsztaty dla rodziców – 46,4%, kampanie informacyjne podczas jednodniowych wydarzeń, pikników – 45,5%, kierowanie na oddział uzależnień – 19,1 %.

Na pytanie „Czy był(a)by Pan/Pani skłonny/a wziąć udział w anonimowej rozmowie lub warsztatach dotyczących profilaktyki uzależnień?” 36,4% badanych odpowiedziało, że tak, 34,5% nie, a 29,1% nie wie.

3.4.3 Badanie sprzedawców na terenie gminy Stanisławów

W celu dokładniejszego zdiagnozowania problemu alkoholowego i tytoniowego przeprowadzone zostało również badanie sprzedawców pracujących w punktach sprzedaży alkoholu. Ich wiedza jest niezwykle cenna ze względu na fakt, iż na co dzień spotykają się z osobami kupującymi napoje alkoholowe lub wyroby tytoniowe, w związku z tym są w stanie nie tylko ocenić skalę problemu w gminie Stanisławów, ale również scharakteryzować grupę zagrożoną najbardziej problemem uzależnień. W badaniu wzięło udział 11 sprzedawców napojów alkoholowych. Jeden z nich posiada staż pracy między 1 -3 lata, a pozostali powyżej 3 lat. Wszyscy badani zadeklarowali znajomość przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu, wiedzę o tym kiedy należy odmówić sprzedaży alkoholu oraz posiadają regularne szkolenia w tym zakresie. Potrzebę dodatkowego szkolenia zgłosił jeden sprzedawca. Mimo, iż wszyscy badani zadeklarowali znajomość przepisów prawa dotyczących sprzedaży alkoholu jeden z nich wskazał, że nie zawsze prosi o dokument tożsamości gdy pełnoletność klienta budzi wątpliwość. Zapytania o częstotliwość prób zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie jeden badany wskazał, że zdarzają się często, pozostali zaś twierdzą, że sporadycznie. Inaczej wygląda sytuacja prób zakupu alkoholu przez osoby nietrzeźwe. Jeden sprzedawca wskazał, że zdarzają się one codziennie, dwóch, że rzadko, pozostali zaś podali, że kilka razy w tygodniu. Wszyscy badani wskazali, że zdarzyło im się odmówić sprzedaży alkoholu głównie z powodu nietrzeźwości klienta oraz, że napotkali wówczas na agresję słowną kupującego. Jeden sprzedawca w związku z powyższym zgłosił potrzebę interwencji policji. Badani podali, że nie zdarzają się sytuacje prób zakupu alkoholu na kredyt.

3.5. Naruszenia prawa przez osoby nietrzeźwe

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej jest jednym z podstawowych działań podejmowanych przez policję. Za bezpieczeństwo publiczne w gminie, odpowiada Komisariat Policji w Stanisławowie. Na podstawie danych uzyskanych z Komisariatu Policji ustalono, że spada liczba przestępstw, wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, liczba nietrzeźwych kierowców, osób zatrzymanych do wytrzeźwienia, osadzonych za posiadanie narkotyków oraz liczba interwencji domowych.

Tabela nr 5. Naruszenie prawa przez mieszkańców gminy Stanisławów w okresie 2023 – 2025

Rok:	2023	2024	2025
Liczba przestępstw	158	142	111
Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	10	8	4
liczba nietrzeźwych kierowców	23	27	14
Liczba zdarzeń drogowych z podziałem na wypadki i kolizje	k- 50 w-5	k-49 w-7	k-69 w-6
Liczba interwencji domowych	82	86	78
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	3	0	0
Liczba interwencji związanych z przemocą domową zakończone wszczęciem procedury „Niebieskie Karty”	11	14	8
Liczba osadzonych za posiadanie narkotyków	7	1	2

Źródło: Dane Statystyczne Komisariatu Policji w Stanisławowie

Powyższe dane wskazują, że konieczne jest kontynuowanie działań mających na celu zmniejszenie problemów wynikających z używania napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, w szczególności poprzez szerzenie oświaty, zwiększanie świadomości konsekwencji prawnych, włączanie się w ogólnopolskie akcje przeciw nietrzeźwym kierowcom.

3.6 Działalność i zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady wynagradzania członków Komisji

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie została powołana Zarządzeniem nr 78/2025 Wójta Gminy Stanisławów z dnia 6 października 2025 r.

Do zadań Komisji należy w szczególności:

- inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu,
- opiniowanie działań w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym ocena otrzymywanych ofert, a także kontrola realizacji tych działań,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy Stanisławów określającą zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- opiniowanie decyzji o cofnięciu zezwolenia w przypadku zakłócania porządku publicznego w miejscu sprzedaży alkoholu lub najbliższej okolicy,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
- kontrola dochodów i wydatków środków finansowych uzyskanych z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- przeprowadzenie rozmów motywacyjno – interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy oraz członkami ich rodzin.
- opracowanie projektu uchwał wynikających z ustawy w tym opracowanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także sporządzania raportu z jego realizacji.

Pracami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie kieruje przewodniczący. Przewodniczący reprezentuje komisję na zewnątrz, w tym jest upoważniony do składania podpisu w jej imieniu pod wnioskami do sądu o badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia i wydanie przez sąd postanowienia o zobowiązanie osób uzależnionych do poddania się leczeniu odwykowemu.

Posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak, niż raz w miesiącu. Za udział w posiedzeniu członkowi przysługuje wynagrodzenie w wys. 200,- zł.

Tabela nr 6. Realizacja zadań GKRPA w Stanisławowie w latach 2023 – 2025

Rok:	2023	2024	2025
Liczba prowadzonych postępowań wobec osób zgłoszonych do GKRPA w celu zobowiązania ich do podjęcia leczenia odwykowego.	7	6	12
Liczba wniosków do sądu o badanie biegłych i wydanie orzeczenia zobowiązującego do leczenia odwykowego	2	2	1
Liczba osób zmotywowanych przez GKRPA do leczenia odwykowego	5	4	11
Liczba zaopiniowanych wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż alkoholu.	2	2	2
Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	6	7

Liczba grup diagnostyczno - pomocowych, w skład których powołano członka GKRPA.	14	16	14
---	----	----	----

Źródło: Dane z GKRPA w Stanisławowie

4. Instytucjonalne zasoby gminy Stanisławów w zakresie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnienia

Rodziny z gminy Stanisławów borykające się min. z problemem uzależnień, przemocy domowej, mogą otrzymać wsparcie w Punkcie Konsultacyjnym działającym przy Urzędzie Miasta i Gminy Stanisławów. Punkt Konsultacyjny pełni bardzo ważną rolę w lokalnym systemie pomocy. W roku 2025 psycholodzy przeprowadzili łącznie 273 indywidualnych sesji z 59 osobami. Prowadzili również warsztaty terapeutyczne dla seniorów oraz warsztaty na temat uzależnień w sołectwach.

Do głównych zadań Punktu Konsultacyjnego należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a w szczególności:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu);
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie informacji o możliwościach powstrzymania przemocy, stosownego wsparcia i pomocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Powyższe zadania realizowane są przez:

- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie,
- psychoterapeutę, specjalistę ds. uzależnień i współuzależnień,
- psychologa.

Bardzo ważną rolę w zakresie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnień pełnią również:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stanisławowie,
- Komisarjat Policji w Stanisławowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie,
- Zespół Interdyscyplinarny w Stanisławowie,
- placówki oświatowe działające na terenie gminy Stanisławów,
- Ośrodek Zdrowia w Stanisławowie i w Pustelniku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Mińsku Mazowieckim,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Mińsku Mazowieckim,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Mińsku Mazowieckim.

5. Rekomendowane działania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom

Uzależnieniom sprzyja złożona interakcja czynników biologicznych (genetyka) psychologicznych (traumy, stres, niska samoocena, problemy emocjonalne, nieumiejętność radzenia sobie) oraz społeczne (wpływ rówieśników, dysfunkcyjna rodzina, kultura picia, łatwa dostępność substancji). Rozwój uzależnienia jest często mechanizmem ucieczki od trudnych emocji, a mózg adaptuje się do substancji wzmacniając układ nagrody i osłabiając kontrolę. Oprócz substancji można uzależnić się od czynności (hazard, internet, praca, pornografia), które również aktywują układ nagrody. Ważne jest zatem aby ofertę Programu skierować do wszystkich mieszkańców gminy Stanisławów, a w szczególności do osób uzależnionych, bądź zagrożonych uzależnieniami, ich rodzin, osób dotkniętych przemocą domową oraz dzieci i młodzieży. W ramach upowszechniania standardów i procedur profilaktyki, o których mowa w Narodowym Programie Zdrowia, cele programu będą realizowane w poszczególnych obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Stanisławów (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i zagrożeń wynikających z zachowań nałogowych,
- profilaktyki selektywnej adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków i uzależnień behawioralnych,
- profilaktyki wskazującej adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów uzależnień, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia - redukcja szkód,
- terapii obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem, realizacja m.in. programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, pijących ryzykownie i szkodliwie, dla dzieci dorosłych alkoholików (DDA) oraz osób współuzależnionych,
- rehabilitacji obejmującej osoby uzależnione – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

6. Cele i zadania Programu.

Głównym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu uzależnień, ograniczanie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz ograniczenie zachowań prowadzących do uzależnień behawioralnych, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Stanisławów, prowadzenie skoordynowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych i wspierających.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości na temat zachowań prowadzących do uzależnień behawioralnych, skutków używania substancji psychoaktywnych oraz wzmocnienie specjalistycznej pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Ograniczenie wpływu uzależnień na funkcjonowanie rodzin, w tym zapobieganie zjawisku przemocy domowej.
3. Wzmocnienie działań z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych.

ZADANIA DO REALIZACJI:

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości na temat zachowań prowadzących do uzależnień behawioralnych, skutków używania substancji psychoaktywnych oraz wzmocnienie specjalistycznej pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

<u>Zadanie:</u>	<u>Wskaźniki realizacji zadania:</u>	<u>Czas realizacji:</u>	<u>Realizatorzy:</u>
1. Prowadzenie działalności informacyjnej o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz edukacyjnej na temat uzależnień behawioralnych oraz od substancji psychoaktywnych.	-liczba artykułów w prasie lokalnej , -liczba rozdysponowanych ulotek informacyjnych,	2026 - 2029	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA -Punkt Konsultacyjny -GOPS
2. Wspieranie grup samopomocowych skupiających osoby uzależnione poprzez dofinansowanie działań podtrzymujących proces terapii.	- liczba dofinansowanych działań,	2026 - 2029	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA
3. Zapewnianie wsparcia specjalistycznego w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych, współuzależnionych, doświadczających przemocy, stosujących przemoc, dla osób z problemami psychospołecznymi oraz dla dzieci i młodzieży.	-liczba udzielonych porad psychologicznych, -liczba osób korzystających z porad,	2026 - 2029	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA -Punkt Konsultacyjny -GOPS
4. Wzmacnianie i podnoszenie kompetencji członków GKRPA poprzez szkolenia. Wypłaty wynagrodzeń dla członków komisji i psychologów.	-liczba prowadzonych postępowań dot. działań wobec osoby nadużywającej alkoholu, -liczba posiedzeń GKRPA, -liczba szkoleń,	2026 - 2029	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA
5. Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do zaprzestania jego spożywania oraz podjęcia leczenia odwykowego.	-liczba osób które podjęły leczenie odwykowe,	2026 - 2029	-GKRPA Punkt Konsultacyjny GOPS
6. Kierowanie wniosków do sądu o badanie i wydawanie opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia, a także o zobowiązanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia odwykowego.	-liczba osób wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, - liczba opinii biegłych sądowych i wydanych postanowień zobowiązujących do leczenia odwykowego,	2026 - 2029	-GKRPA

7. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.	-liczba szkoleń oraz uczestników,	2026 - 2029	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA
8. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych.	-liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, -liczba wszczętych i zakończonych postępowań w sprawie cofnięcia przedsiębiorcy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,	2026 - 2029	-GKRPA
9. Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych.	- liczba podjętych interwencji w związku ze złamaniem zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych,	2026 - 2029	-GKRPA
10. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu ubiegającego się oraz liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	-ilość wydanych postanowień dot. zaopiniowania wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,	2026 - 2029	-GKRPA
11. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.	-liczba instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych nimi objętych,	2026 - 2029	- Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA - Punkt Konsultacyjny - GOPS
12. Realizacja działań ograniczających ryzykowne zachowania oraz zapobiegających powstawaniu uzależnień, poprzez prowadzenie warsztatów profilaktycznych kształtujących postawy abstynenckie.	-liczba szkoleń oraz uczestników,	2026 - 2029	- Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA - Punkt Konsultacyjny - GOPS

Cel szczegółowy 2: Ograniczenie wpływu uzależnień na funkcjonowanie rodzin, w tym zapobieganie zjawisku przemocy domowej.

Zadanie:	Wskaźniki realizacji zadania:	Czas realizacji:	Realizatorzy:
1. Prowadzenie edukacji społecznej na temat zjawiska przemocy domowej (ulotki, artykuły w prasie, kampanie informacyjne w mediach społecznościowych, portalach internetowych).	-liczba rozdysponowanych materiałów informacyjnych, -liczba artykułów w prasie lokalnej, - ilość opublikowanych informacji,	<u>2026 - 2029</u>	- <u>Urząd Miasta i Gminy Stanisławów</u> - <u>GKRPA</u> - <u>Punkt Konsultacyjny</u> - <u>GOPS</u> - <u>Zespół Interdyscyplinarny</u>
2. Upowszechnianie informacji na temat prowadzonych działań skierowanych do osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową.	-liczba rozdysponowanych materiałów informacyjnych, -liczba artykułów w prasie lokalnej,	<u>2026 - 2029</u>	- <u>Urząd Miasta i Gminy Stanisławów</u> - <u>GKRPA</u>
3. Prowadzenie warsztatów dla osób współuzależnionych/doświadczających przemocy, oraz podwyższających kompetencje wychowawcze.	-liczba przeprowadzonych warsztatów oraz osób w nich uczestniczących,	<u>2026 - 2029</u>	- <u>Urząd Miasta i Gminy Stanisławów</u> - <u>GKRPA</u> - <u>Punkt Konsultacyjny</u> - <u>GOPS</u>
4. Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla osób z różnego rodzaju problemami emocjonalnymi, uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową.	-liczba udzielonych konsultacji,	<u>2026 - 2029</u>	- <u>Punkt Konsultacyjny</u> - <u>GOPS</u> - <u>GKRPA</u> - <u>Zespół Interdyscyplinarny</u>
5.Wspieranie działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie dotkniętej problemem uzależnienia.	-liczba dofinansowanych działań i ich uczestników,	<u>2026 - 2029</u>	- <u>GKRPA</u> - <u>Punkt Konsultacyjny</u> - <u>GOPS</u>
6. Finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, konferencjach, warsztatach, seminariach członkom Zespołu Interdyscyplinarnego i GKRPA zwłaszcza w zakresie interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień.	-liczba szkoleń, kursów, konferencji, warsztatów, seminariów oraz liczba odbiorców,	<u>2026 - 2029</u>	- <u>GKRPA</u> - <u>Zespół Interdyscyplinarny</u>

Cel szczegółowy 3: Wzmocnienie działań z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych

<u>Zadanie:</u>	<u>Wskaźniki realizacji zadania:</u>	<u>Czas realizacji:</u>	<u>Realizatorzy:</u>
1. Organizacja szkoleń dla nauczycieli i pedagogów szkolnych z zakresu realizacji programów profilaktycznych.	-liczba szkoleń i ich uczestników,	<u>2026 - 2029</u>	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA -szkoły
2. Realizacja w placówkach oświatowych rekomendowanych programów profilaktycznych.	-liczba programów profilaktycznych i ich uczestników,	<u>2026 - 2029</u>	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA - szkoły
3. Realizacja działań edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży.	-liczba działań i ich uczestników,	<u>2026 - 2029</u>	- Punkt Konsultacyjny - GOPS - GKRPA - szkoły
4. Wspieranie postaw wolnych od uzależnień, w szczególności poprzez dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć propagujących zdrowy styl życia połączonych z profilaktyką uzależnień (w tym zajęć sportowych i hobbystycznych), uczących radzenia sobie ze stresem bez używania substancji psychoaktywnych ograniczających zachowania skutkujące uzależnieniami behawioralnymi	-liczba dofinansowanych zajęć i ich uczestników,	<u>2026 - 2029</u>	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA - szkoły
5. Organizowanie szkoleń i warsztatów dla rodziców na temat uzależnień.	-liczba szkoleń i warsztatów,	<u>2026 - 2029</u>	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA -szkoły
6. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dziecka borykającego się z uzależnieniem.	-liczba działań edukacyjnych,	<u>2026 - 2029</u>	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA -szkoły -Zespół Interdyscyplinarny
7. Zapewnienie dzieciom pomocy psychologicznej, terapeutycznej.	-liczba dzieci korzystających z pomocy psychologicznej, terapeutycznej,	<u>2026 - 2029</u>	-GKRPA -Zespół Interdyscyplinarny
8. Organizowanie lokalnych i włączanie się do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy.	-liczba przeprowadzonych kampanii.	<u>2026 - 2029</u>	-Urząd Miasta i Gminy Stanisławów -GKRPA -GOPS, szkoły

7. Adresaci i realizatorzy Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 jest skierowany do wszystkich grup społecznych z terenu gminy Stanisławów w jakikolwiek sposób związanych z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych, uzależnieniem behawioralnym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia. Realizowany będzie przez Pełnomocnika Burmistrza ds. realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii we współpracy z instytucjami i służbami pracującymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnienia i przeciwdziałania przemocy domowej.

8. Finansowanie Programu

Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 finansowana będzie ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

9. Monitoring i ewaluacja

W ramach realizacji Programu będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami pracującymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Program jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring Programu będzie prowadzony w cyklu rocznym poprzez wskaźniki przypisane do poszczególnych celów szczegółowych. Pozwoli na analizę, ocenę zebranych informacji, planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Burmistrz Stanisławowa przedkładać będzie Radzie Miejskiej raport z wykonania w danym roku Programu i efektów jego realizacji w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

UZASADNIENIE

Potrzeba podjęcia uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 wynika z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.)

W/w ustawa oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ((Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn.zm.) wskazują, że przeciwdziałanie narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
- 7) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja w/w zadań jest prowadzona w postaci uchwalanego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 obejmuje działania, zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w w/w ustawach oraz odpowiadające realnym potrzebom gminy. Stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stanisławów na lata 2022 - 2029 oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Uwzględnia także wytyczne zawarte w opracowanym przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom dokumencie „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2026 roku.

Niniejsza uchwała zawierając normy o charakterze ogólnym i abstrakcyjnym, ale też adresowane do pewnej kategorii osób (członków Komisji) określając ich prawa (do wynagrodzenia za prace w Komisji) tj. przepisy powszechnie obowiązujące stanowi akt prawa miejscowego i powinna wchodzić w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 2 ust. 1 zw. z 4 ust.1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych z dnia 20 lipca 200r. (Dz.U. 2019 poz. 1461). Jednakże zgodnie z art. 5 tej ustawy przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości

nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. W niniejszym przypadku zasady demokratycznego państwa prawnego nie sprzeciwiają się nadaniu tej uchwale mocy wstecznej, albowiem dają określonej grupie mieszkańców albo członkom Komisji uprawnienia (np. wynagrodzenie za prace w Komisji , a nie nakładają obowiązków.